

BELEIDSPLAN STICHTING BERGMANSFONDS 2022 - 2026

1. Algemeen

a. Ontstaansgeschiedenis

In 1900 is de "Vereeniging de Roomsch Katholieke Spaarbank" en later Vereniging "Het Tilburgs Gasthuisfonds" opgericht en in 1985 omgezet/gewijzigd in de Stichting P.F. Bergmansfonds met als doel de resterende baten uit de tussen 1900 en 1967 bijeen gebrachte gelden van Tilburgse spaarders te beheren ten behoeve van financiering en stichting van Gasthuisvoorzieningen (tegenwoordig zorgorganisaties genaamd) in Tilburg. In 1967 heeft de voormalige vereniging het spaarbankbedrijf overgedragen aan de Rabobank en is sindsdien als (subsidie)fonds actief.

In eerste instantie was het doel van de oorspronkelijke vereniging het financieren van de bouw van een nieuw ziekenhuis ter vervanging van het uit 1838 daterende St. Elisabeth Gasthuis. Door de maatschappelijke ontwikkelingen en de toenemende overheidsinvloed bij de financiering van gezondheidszorginstellingen is de doelstelling in de loop der jaren aangepast en verruimd, zowel op inhoudelijk terrein als ten aanzien van het geografisch werkgebied. Ook de gehanteerde criteria en voorwaarden van de huidige stichting zijn aan veranderingen onderhevig geweest. Basisdoelstelling is vanuit het verleden gerelateerd aan de toenmalige motivatie van de spaarders "zorg voor de behoeftige medemens in de nabije omgeving!"

Tot eind 2005 was er nog sprake van een bestuurlijke relatie tussen de Stichting Gasthuis en de Stichting Bergmansfonds. Met het leggen van de bevoegdheid tot statutenwijziging bij het bestuur van het fonds is de juridische verbondenheid volledig vervallen. Stichting Bergmansfonds is derhalve een geheel zelfstandige stichting.

b. Doelstelling en hantering van de criteria

De huidige doelstelling, neergelegd in de statuten van het P.F. Bergmansfonds luidt: "het beheer van het vermogen, alsmede het fungeren als steunfonds voor organisaties en instellingen op het gebied van zorg en welzijn in Tilburg en omgeving die het lichamenlijk, geestelijk en sociaal welbevinden bevorderen uitgaande van het concept Positieve gezondheid, alles in de ruimste zin, en voorts het verwerven van fondsen daarvoor. De stichting heeft niet ten doel het maken van winst."

De voorwaarden voor subsidiëring zijn mede onder invloed van ontwikkelingen op sociaal-, medisch-, maatschappelijk- en financieringsgebied door de jaren heen gewijzigd. Nadat in de jaren 90 de doelgroep al enigszins was verbreed, en in 2000 afgeleid van de definitie van de WHO, is later gekozen voor een benadering van gezondheid die aansluit bij het door de zorgsector breed gedragen concept Positieve gezondheid (M. Huber, 2012). *Gezondheid in termen van veerkracht, functioneren en participatie in plaats van alleen in somatische of psychische zin. Hierbij ligt de focus op de kracht en eigen regie van mensen.*

De belangstelling van het Bergmansfonds gaat vooral uit naar voor de regio en/of sector vernieuwende projecten waarbij eigen kracht en participatie van kwetsbare groepen in de samenleving voorop staat. Maar ook vernieuwing gericht op de betreffende organisatie kan welwillend worden beoordeeld, mits gericht op de beoogde doelgroep.

De regionale gebondenheid van de doelgroep is een vereiste. Subsidietoekenningen worden in de eerste plaats getoetst op hun effectiviteit ten aanzien van bewoners uit de regio Tilburg c.q. Midden-Brabant.

Aanvragen, die overigens afkomstig dienen te zijn van juridische rechtspersonen (stichtingen en verenigingen), kunnen nooit bestemd zijn voor wetenschappelijk onderzoek, privédoeleinden en medische technologie.

Ook burgerinitiatieven kunnen voor subsidie in aanmerking komen. Bij de beoordeling wordt gekeken naar de kansen voor continuering van het initiatief na de financieringsperiode.

Aandacht van de aanvrager voor het vervolg van een project na de subsidiefase wordt positief gewaardeerd. Uit ervaring blijkt dat het (met steun van het Bergmansfonds) opstarten van bijvoorbeeld een nieuwe, andere benadering, kan leiden tot een structurele nieuwe handelwijze. Reguliere financiering is dan vervolgens wel mogelijk.

Projecten mogen meerdere jaren beslaan, zolang er geen sprake is van een structurele activiteit.

Overdraagbaarheid in de betekenis van beschikbaarheid voor anderen elders in de regio of daarbuiten, kan een extra aanbeveling voor het project vormen.

In de regel voorziet het Bergmansfonds niet in vergoeding van exploitatiekosten en investeringen. Salariskosten zijn in principe eveneens niet subsidiabel. Wanneer het opstartkosten betreft kan hierop een uitzondering worden gemaakt.

Het vervullen van een aanjaagfunctie kan essentieel zijn bij het starten van projecten door met name kleinere organisaties. Arbeidskosten kunnen heel verschillend van aard zijn.

In voorkomende gevallen kan het fonds het initiatief nemen tot het tijdelijk financieren van beleidsondersteuning bij projecten van kleinere organisaties/aanvragers.

Het Bergmansfonds kan bijvoorbeeld beleidsuren 'inkopen' bij een maatschappelijke organisatie en deze ter beschikking stellen voor projecten.

2. Bestuur

Het bestuur van het fonds bestaat uit 5 personen met een breed maatschappelijke oriëntatie en betrokkenheid bij zorg en welzijn.

Personen met een arbeidsrechtelijke verhouding tot mogelijke subsidieaanvragers kunnen niet in het bestuur worden opgenomen.

Maatschappelijk klankbord voor beleid wordt gevormd door de Raad van Advies. Deze Raad van Advies bestaat uit minimaal 3 personen die primair binding hebben met de doelstelling en deskundigheden bezitten die een toegevoegde waarde hebben voor het bestuur. Zij hebben kennis van het veld van zorg en welzijn. Deze Adviesraad, die op dit moment 3 leden kent, kan door het bestuur te allen tijde worden geraadpleegd. Gevraagd en ongevraagd advies kan worden uitgebracht. De Raad van Advies komt tenminste 1x per jaar bijeen met het stichtingsbestuur om overleg te hebben over het beleid en het jaarverslag, waarvan de jaarrekening een onderdeel vormt.

Het Jaarverslag wordt in verkorte vorm op de website geplaatst, waardoor een ieder er kennis van kan nemen.

Door het bestuur is een Gedragscode vastgelegd die als vorm van zelfregulering de mogelijkheid biedt om toetsend te zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid door het bestuur. Een aantal basiswaarden is vastgelegd in de statuten.

Andere basiswaarden zijn als uitgangspunt verwerkt in de Gedragscode. Hiermee zijn voorwaarden en garanties voor het maatschappelijk functioneren van het fonds geborgd. Het bestuur heeft een functionaris in dienst die als fondsmanager het bestuur ondersteunt bij de taakvervulling.

3. Subsidiebeleid

Inhoud geven aan de doelstelling doet het bestuur door het verstrekken van subsidies aan projecten en het toekennen van de Bergmansfonds Care-Award.

Enige keren per jaar beoordeelt het bestuur de ontvangen subsidieaanvragen aan de hand van de statutair vastgelegde doelstelling en de vastgestelde subsidievoorwaarden.

De zorg heeft na eerdere (landelijke) bezuinigingsronden, de afgelopen jaren een grote pandemie over zich heen gekregen, die een geweldige inzet van allen uit die sector heeft gevergd. De toename van subsidieaanvragen bij het fonds is uitgebleven.

Om het indienen van subsidieverzoeken te stimuleren en laagdrempelig te maken, hanteert het bestuur een standaard format voor aanvragen. Dit aanvraagformulier kan via de website worden gedownload en eveneens via de website worden aangeleverd.

Op deze manier worden de aanvragen beter gestructureerd.

Gestreefd wordt naar het toekennen van een substantieel subsidiebedrag voor aansprekende projecten die maatschappelijke impact hebben en waar o.a. eigen kracht en participatie van kwetsbare groepen in de samenleving voorop staat. Het Bergmansfonds wil vooral bij die projecten van met name kleinere organisaties en burgerinitiatieven dan het verschil kunnen maken.

Het bestuur heeft het voornemen om jaarlijks een gelimiteerd gedeelte van het subsidiebudget te reserveren voor een groep gelijksoortige bijzondere, maar niet meer vernieuwende projecten, die daarom niet geheel aan de subsidievoorwaarden voldoen.

Projecten die niet volledig aan de subsidievoorwaarden voldoen, maar als sympathiek worden gekenmerkt en ten goede komen aan de door het fonds beoogde doelgroep, kunnen met een sympathiesubsidie worden gehonoreerd. Hieraan is een maximum van € 5.000 per project verbonden.

Tenslotte heeft het bestuur de Care-Award ingesteld om enerzijds een nieuwe impuls te creëren en anderzijds de bekendheid van het Bergmansfonds te vergroten.

Elke twee à drie jaar wordt de Bergmansfonds Care-Award uitgereikt aan de organisatie die zich het meest innovatief heeft ingezet voor de zorg in de regio Midden-Brabant.

Met de Zorgprijs wordt aandacht gevestigd op regionale zorgprojecten. Aan de regionale zorg wordt zo een vernieuwende impuls gegeven.

Aan de Care-Award is een beeldje en een prijzenbedrag van € 30.000 verbonden. Een door het bestuur aangestelde jury kan dit bedrag toedelen aan een of meerdere winnaar(s). De geldprijs moet worden gezien als een aanmoediging en moet worden besteed binnen de doelstelling van de betreffende (zorg)organisatie(s).

Alle in de voorgaande periode door het fonds gesubsidieerde projecten dingen automatisch mee naar de Care-Award.

Maar daarnaast krijgen ook andere (zorg)projecten in de regio de gelegenheid om aan de ‘wedstrijd’ deel te nemen.

Het gewonnen geldbedrag staat los van een eventuele eerdere subsidiering door het fonds.

4. Publiciteit

Het stimuleren van (zorg)organisaties om subsidieaanvragen in te dienen vormt de basisgedachte achter het subsidiebeleid. De mogelijkheden voor subsidiering door het Bergmansfonds moeten breed in alle lagen van zorg- en welzijnsorganisaties bekend zijn. Naamsbekendheid hebben c.q. verkrijgen is voor het Bergmansfonds erg belangrijk.

De doelstelling en subsidievoorwaarden zullen duidelijk moeten zijn en o.a. via de website naar buiten worden gebracht. De website moet daartoe steeds geactualiseerd worden.

Meer gebruik maken van social media strekt tot aanbeveling.

De vindbaarheid van het Bergmansfonds in zoekmachines is een ander aandachtspunt.

Onderzocht wordt hoe het Bergmansfonds sneller tevoorschijn kan komen wanneer potentiële aanvragers ‘googelen’ op subsidiemogelijkheden in de regio.

Het bestuur heeft het voornemen om (regionale) stakeholders in de zorg te benaderen om als intermediair naar subsidieaanvragers op te treden. Daarmee kunnen wellicht andere in aanmerking komende doelgroepen beter worden bereikt.

Met een tiental fondsen uit het Regionaal Fondsen Overleg Midden-Brabant onderhoudt het Bergmansfonds regulier contact. Dit gezamenlijk overleg moet leiden tot o.a. afstemming rond aanvragen en betere stroomlijning van subsidieaanvragen in de regio.

5. Financieel beleid

Vanaf 2003 was de gehele beleggingsportefeuille ondergebracht bij de Rabobank Tilburg e.o. Sinds 2013 wordt een gedeelte van het vermogen beheerd door ABN AMRO MeesPierson.

De resterende beleggingsportefeuille bij de Rabobank is recent ook in beheer gegeven.

Gekozen is voor een risicomijdend beleggingsbeleid.

Beide beleggingsportefeuilles zijn maatschappelijk verantwoord en duurzaam.

Het streven is om, over meerdere jaren gemeten, 4% rendement te behalen. Uitgaande van deze doelstelling wordt het bestedingspatroon bepaald. Als hoofdlijn wordt het rendement over een jaar als subsidiebudget beschikbaar gesteld. Maar structureel vasthouden aan het rendement van het vermogen als maximum voor het jaarlijkse subsidiebudget hoeft niet.

Op grond van importantie van bepaalde te subsidiëren projecten kan door het bestuur een bewust besluit tot afwijken worden genomen. Interen op het vermogen is hiervan dan de consequentie. Het subsidiebudget is niet beperkend!

6. ANBI

Vanaf 1 januari 2008 is het Bergmansfonds aangemerkt als een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Aan deze status zijn condities en verplichtingen verbonden. Aan een aantal voorwaarden op het gebied van organisatie, doel, financiën en transparantie moet het Bergmansfonds blijven voldoen.

De belangrijkste financiële condities zijn:

- 90% eis: de organisatie zet zich voor minstens 90% in voor het algemeen belang. Dit houdt in dat minimaal 90% van de (netto) opbrengsten voor dit doel worden aangewend;
- geen winstoogmerk en geen gerealiseerde winsten;
- beperkt eigen vermogen, toereikend voor het werk voor het doel van de ANBI (bestedingscriterium)

Voordelen van de ANBI-status hebben betrekking op schenkingen. Schenkingen van en aan ANBI's zijn volledig vrijgesteld van schenkbelasting indien aan de geldende voorwaarden is voldaan. Ook komen schenkingen aan ANBI-organisaties in aanmerking voor aftrek bij zowel inkomsten- als vennootschapsbelasting.